1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
"SVOBODA", 81-83 GRAND ST.
JERSEY CITY 3, N. J.
HENDERSON 4-0237
HENDERSON 4-0807
УНСоюз: HENDERSON 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BARCLY 7-4125
УНСоюз: BARCLY 7-5337

РІК LXX. Ч. 41. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 5-го БЕРЕЗНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 5, 1963 No. 41. VOL. LXX.

ЗНОВУ РЕВОЛЮЦІЯ В ПЕРУ

ВІЙСЬКОВА ХУНТА СКИНУЛА СВОГО ГОЛОВУ, ЯКИЙ ХОТІВ СТАТИ ДИКТАТОРОМ

Ліма, Перу. — 3-го березня в неділю тут відбулася безкровна революція, бо три члени військової хунти скинули свого четвертого колеґу, який очолював хунту, — генерала Рікарда Переза Ґодоя, бо він задумував стати диктатором. Інші три члени хунти заявляють, що вони є за те, щоб в Перу була знов цивільна влада, яку покличуть до життя загальні вибори, що мають відбутися в червні ц. р. Генерал Перез Ґодой втік із президентського палацу разом з із дружиною, а на площі чекали озброєні 32 вояки з машиновими крісами і револьверами, які мали заарештувати президента хунти. Після тієї зміни в президентському палаці столиця країни була спокійна. Новим президентом хунти є генерал Ніколяс Ліндлі Льопез, який має 54 роки і є рішучим протикомуністом і приятелем ЗДА. Він говорить плинно по-англійськи, бо закінчив тактичні курси в Колеґії американської армії у Форті Лівенворті, Кензас. Льопез заявив, що збройні сили домагалися резиґнації Переза Ґодоя, бо зроблений переворот в дні 18-го червня 1962-го року, коли скинено конституційного президента Менуеля Прада був доконаний не на те, щоб в президентському палаці засів новий диктатор. Представник хунти заявив, що зміна на становищі голови хунти не свідчить про жадну зміну в політиці, і що вибори відбудуться в дні 9-го червня, як вже давніше це було вирішено. Не буде жадних змін в закордонній політиці Перу, — заявили представники хунти. Проти скиненого голови хунти була і публічна опінія тому, що він забагато промовляв через телевізію. Інші члени хунти виступили проти нього, бо він почав був діяти по-диктаторськи і не радився з ними, коли робив важливі рішення. Членами військової хунти тепер є, крім Ліндлі, генерал летунства Педро Ваrґас Прада, віце - адмірал Хуан Франсіско Торрес Матос. Всі команди військових гарнізонів були поінформовані про переворот, і тому в цілій країні панує повний спокій.

Президент бере участь у відзначенні 50-річчя Департаменту Праці

Вашинґтон. — Президент Кеннеді у вівторок 5-го березня буде присутній на бенкеті для відзначення 50-річчя Департаменту Праці, який зорганізовано за президентури Вілліяма Гаварда Тафта, в останніх днях його урядування. На бенкеті будуть також присутні три колишні секретарі праці та провідники зорганізованого робітництва. Відбудуться також конференції представників робітників, працедавців і представників громадянства в 16-ох більших містах ЗДА в найближчих двох місяцях, які відзначать ту велику подію з-перед 50 років. На конференціях обговорюватимуть проблеми сучасности й майбутности: автоматизацію та технологічні зміни, які мають вплив на робітничу працю. Департамент Праці в перших роках займався такими справами, як проблема страйків та проблема праці для фармерських робітників. Тепер важливою справою є проблема промислових робітників.

Землетрус в стейті Мізурі і в сусідних стейтах

Ст. Луїс, Мізурі. — Сейсмограф Ст. Луїського університету в неділю в саме полудне занотував землетрус, який відчуло і населення, якому здавалося, що з гуркотом іде вантажний поїзд. Цей землетрус настрашив людей, які були на Богослужбах в церквах, потрас будинками та спричинив великий рух в телефонічних аґенціях, бо люди запитувалися, що сталося. Землетрус чути було в деяких місцевостях стейтів Іллиной, Мізурі, Кентаки, Теннессі і Арканзас. З деяких місцевостей повідомили про вибиті вікна та поломану штукатурку. Найсильніший землетрус був у південно-східньому Мізурі у віддалі 140 миль від міста Ст. Луїс. Жертв в людях не було. Сам землетрус тривав кілька секунд, але хвилі від нього тривали повних 12 мінут.

Марс — це пустиня, ствердили досліди за допомогою телескопа на бальоні

Даллас, Тексас. — 3-го березня вчені відчитали ті фота, які поробив великий телескоп, приміщений на бальоні, що був на висоті 77 000 стіп. Згідно з початковими відомостями плянета Марс є пустинею, на якій могли б бути тільки найпростіші вияви життя. Д-р Ґаролд Вікер, член того гурта науковців, які висилали бальон вгору, заявив, що не є виключене деяке життя на червоній плянеті. Д-р Вікер сказав, що лет бальона вдався. В атмосфері на Марсі є тільки маленька частинка одного відсотка водної пари. Бальон випустили в п'ятницю 1-го березня, на ньому було 6,300 фунтів тягару. До великого безпільотного бальону був причеплений велетенський телескоп, який мав на висоті атмосфери досліджувати плянету Марс, та ствердити, чи там є можливе якенебудь життя. Цей бальон випустили з Палестини в Тексасі і він мав приземлитися коло Колюмбусу в Джорджії, але тому, що бальон зближався до пояса злої погоди, то його за допомогою електронічного приладу стягнено вчасніше вниз і він осів біля місцевости Пуласкі.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** 28-го лютого, в 100-ті роковини існування Міжнародного Червоного Хреста, відкрив місяць березень як Місяць Червоного Хреста і просив американців, щоб щедро жертвували на цю добродійну установу, яка несе поміч всім, що її потребують, не зважаючи на расове походження потребуючих. Американський Червоний Хрест помагає людям в цій країні і поза її кордонами.

● **Вестерн Юніон Телеґраф Компані** передала президентові Кеннеді позолочувані ключі, яких він має вживати тоді, коли за допомогою сиґналів відкриватиме виставки, конвенції та інші збори, перебуваючи в Білому Домі. Подібні церемоніяльні ключі дістав був президент Вілліям Говард Тафт.

● **З Лос Анджелесу** повідомили, що там винайшли новий лік проти сціпу крови, який діє в тому напрямі, що допомагає розпускати згущену кров. Про цей винахід звітував д-р Джан С. ЛяДю, президент Американського Кардіологічного Колеґу, кажучи, що той лік „стрептокіназе" є ще в досвідному стані, і що він може мати шкідливі наслідки в інших напрямках.

● **Департамент поліції в місті Ню Йорку** ствердив, що найбільше вбивств у тому місті доконується в суботи в порівнянні з іншими днями в тижні; бо аж 110 на всіх 508, а щодо місяців, то найбільше злочинів буває в місяці травні. 90.2 відсотка всіх вбивств вдалося поліції викрити і вбивники були покарані.

В КАНАДІ ПОЧИНАЄТЬСЯ ПЕРЕДВИБОРЧА ГАРЯЧКА

Заледве один місяць відділяє канадійців від нових виборів, розписаних на 8го квітня, після того, як консервативний уряд прем'єра Джана Діфенбейкера дістав заяву недовір'я у зв'язку з опозицією щодо розміщення американської атомової зброї на канадійській території. Протилежне становище в цій справі зайняла опозиційна Ліберальна партія із своїм лідером Лестером Пірсоном на чолі. Пірсона і видно на цій фотознимці під час виборчої кампанії в Новій Скотії. Прем'єр Діфенбейкер мав ентузіястичну підтримку своїх виборців у Саскачевані, де він почав свою виборчу кампанію.

МИТРОПОЛИТ ГЕРМАНЮК ВИЇХАВ ДО РИМУ НА ЗУСТРІЧ З МИТРОПОЛИТОМ-ІСПОВІДНИКОМ ЙОСИФОМ СЛІПИМ

Вінніпеґ, Канада. — Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді і голова Української Єпископської Конференції ВПреосв. Кир Максим Германюк виїхав в четвер, 28-го лютого ц. р. літаком до Риму, щоби в імені українського католицького Єпископату у вільному світі привітати первоієрарха Української Католицької Церкви, галицького митрополита - ісповідника Кир Йосифа Сліпого на волі. Митрополит Германюк перед своїм відлетом до Риму заповів, що він бажав би також спільно з митрополитом Йосифом Сліпим обміркувати справу спільного виступу українського католицького Єпископату всієї вже Української Католицької Церкви на другій сесії Вселенського Собору у Ватикані та спільно намітити головні напрямні чергової конференції українського католицького Єпископату, передбаченої на кінець Вселенського Собору цього року в Римі.

Є. ЛОЗИНСЬКИЙ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ООЧСУ

НА З'ЇЗДІ ВИСТУПАЛИ Д-Р ДМИТРО ДОНЦОВ І ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО

Ню Йорк. — В днях 2-3 березня тут в Домі Визвольного Фронту відбувся 12-ий З'їзд Організації Оборони Чотирьох Свобід України, в якому взяли участь делеґати від 33 Відділів і численні гості. 2-го березня після вибору Президії (голова д-р М. Кушнір) і Комісій та прийняття протоколу попереднього, 11-го З'їзду, голова і члени Головної Управи ООЧСУ а також редактор „Вісника" і Контрольна Комісія та Організаційний Суд склали докладні звіти із своєї діяльности. Після звітів відбулася широка дискусія. Увечері по закінченні ділової частини програми відбулася товариська Вечірка - Зустріч делеґатів і громадянства. В програмі вечірки були: слово голови Президії З'їзду, спільна вечеря, виголошення усних і письмових привітів та виступ Ансамблю пісні і слова при співучасті: Іванни Кононів, Валі Калин, Івана Керницького, Миколи Понеділка і проф. Бориса Базалі. Під час вечірки б. прем'єр Ярослав Стецько, що перебуває тепер у ЗДА, виголосив доповідь на тему моральних елементів у політиці. В неділю 3-го березня зранку відновились наради З'їзду. Після уділення абсолюторії уступаючій Управі та затвердження бюджету обрано нові керівні органи ООЧСУ. До складу Головної Управи ввійшли: мґр. Євген Лозинський — голова; ред. Іґнат Білинський — 1-ий заст. голови і керівник відділу зовнішніх справ; Теодор Качалуба — 2-ий заступник голови і керівник відділу організаційних справ; Іван Винник — фінансовий референт; члени: д-р Степан Галамай, ред. Вячеслав Давиденко, мґр. Іван Базарко, д-р Петро Мірчук, д-р Богдан Романенчук, д-р Володимир Несторчук, мґр. Михайло Кушнір, проф. Микола Чировський, мґр. Константин Савчук. Контр. Комісія: Богдан Казанівський, д-р Іван Подриґуля, Микола Зацухний, Богдан Мороз, Микола Ганущак. Товариський Суд: мґр. Михайло Дужий, Михайло Черешньовський, проф. Павло Савчук, д-р Олександер Соколишин, інж. Анатоль Гончарів. Учасники З'їзду одноголосно ухвалили резолюції і обговорили внески та побажання, висловлені окремими делеґатами. По закінченні ділових нарад З'їзду у переповненій численною публікою великій залі УНДому відбувся відчит д-ра Дмитра Донцова на тему: „Перед новим 1917-им роком".

Вибух інфлюенци занотовано вже в 29-ох стейтах

Ню Йорк. — Уряд Публічного Здоров'я повідомляє, що пошесть інфлюенци занотовано вже в 29-тх стейтах, і що тисячі учнів та студентів нездужають; те саме діється і з робітниками. Число недужих зростає, але Уряд Здоров'я передбачає, що в березні інфлюенца почне вигасати, бо тоді потепліє і не буде різких змін в погоді. Азійська інфлюенца занотована в 17-ох стейтах. Холод сприяє поширенню пошести.

ЕПИСКОП ВАСИЛЬ ГОПКО ЖИВИЙ В БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ В'ЯЗНИЦІ

Рим (д-р Омелян Кміть). — Місцевий щоденник „Іль Темпо" з 26-го лютого ц. р. подав вістку, що Преосв. Василь Гопко, помічник замученого большевиками пряшівського єпископа Преосв. Павла Ґойдича, живий і перебуває в горезвісній в'язниці міста Леопольдово, коло 60 кілометрів на північний схід від Братислави в Чехословаччині. Вістку подав „Іль Темпо" з достовірних джерел. Преосв. Василь Гопко був заарештований чехословацькими комуністичними властями в 1950 році, коли то він, разом із своїм Єпископом - ординарієм, оперся насильній ліквідації Української Католицької Церкви в Чехословаччині, що тоді була зорганізована в одну дієцезію, тобто пряшівську, та нараховувала 311 священиків і коло 321,000 вірних. У тому часі Москва вислала до Пряшева для українців православних єпископо-москаля Алексея Дєхтєрьова з дорученням спонукати обох католицьких Владик перейти на московське православія. Коли ж це йому не вдалося, бо оба єпископи рішучо відмовилися, тоді їх арештовано, а Українську Католицьку Церкву урядово зліквідовано 28 квітня 1950 року. Суд проти єпископа Ґойдича, що тоді мав уже 62 роки, відбувся перед „народним" трибуналом у Братиславі в днях 12-16 січня 1951 року. Вирок суду: довічна каторга. Його перевезено до тюрми в Леопольдово, де він, непобідний мученик за віру й за свою українську національну свідомість, помер 19-го липня 1960 року. Преосв. Гопка зараз по арештуванні вислано до концентраційного табору. Відомо, що в 1952 році чеські комуністи приготовляли проти нього суд. Від тоді одначе вістка по нім загинула. Як виходить з теперішнього повідомлення, його тоді засуджено, як і в попереднім році єпископа Ґойдича, й запроторено до тюрми в Леопольдові, де він і досі страждає. Преосв. Гопко народився 21 квітня 1904 року. Був висвячений на священика 3-го лютого 1929, а повноту священства одержав архиєрейськими свяченнями 11-го травня 1947 року, бувши іменований єпископом 9-го листопада 1946.

Уряд заперечує твердження сен. Ґолдвотера про припинення розвідчих летів над Кубою

Вашинґтон. — З поінформованих урядових кол заперечують твердження сенатора - республіканця з Арізони, Беррі Голдвотера про те, що три дні після телевізійного звіту секретаря оборони Роберта МекНамари уряд припинив низькі розвідчі лети понад Кубою. Сенатор Голдвотер сказав, що ЗДА заступили розвідчі лети над Кубою окремими „електронічними очима", це значить розвідкою за допомогою таких літаків, які здібні бачити те все, що діється на Кубі, не бувши над кубинською територією. Представник уряду спростовував, що низькі розвідчі лети над Кубою продовжуються в міру потреби. Відбуваються також і високі лети літаків типу У-2, якщо заходить потреба. Ця дискусія про розвідку на Кубі ведеться у зв'язку з дебатами в Конґресі про те, що уряд запізно повідомив нарід про розбудову совєтської військової бази на Кубі. Конґрес цікавиться тепер повідомленням Центральної Розвідчої Агенції про те, що на Кубі вишколюються коло 1500 саботажистів та підпільників із латино - американських держав. Про це повідомив Конґрес директор ЦРАґенції Джан МекКон. Голова Сенатської Комісії Збройних Сил сенатор Ричард Рассел сказав, що ця підривна акція на Кубі є дійсною загрозою для Америки, бо вона свідчить прот те, що Куба плянує комуністичні революції в латино - американських державах.

Коло 2,000 совєтських громадян відплили з Куби

Гавана. — В суботу 2-го березня коло 2,000 совєтських громадян відплили з Куби на совєтському кораблі. Не знати, скільки між ними було військовиків й скільки цивільних техніків. Раніше відплили з Куби інші кораблі, які забрали з острова совєтських громадян. І так 21-го лютого корабель „Балтіка'І" вивіз неозначене число совєт. військовиків. 20-го лютого Білий Дім повідомив, що Кремль обіцяв взяти з Куби „кілька тисяч військовиків". Секретар оборони Роберт МекНамара 30-го січня оцінював, що на Кубі є коло 17,000 совєтських вояків. Білий Дім не займає покищо голосу в цій справі, бо тепер „є завчасно" говорити про виїзд совєтських військ із Куби. Сподіваються, що СССР забере з Куби чотири військові з'єднання по 2,000 вояків. Після того малиб на Кубі залишитися 9,000 совєтських вояків для вишколу кубинських вояків. Покищо ще не є закінчена редукція совєтського війська на Кубі, заявляють в урядових колах.

Більшість держав НАТО погоджуються на атомовий плян ЗДА

Париж. — На конференції Ради членських країн Північно - атлянтійського пакту (НАТО), яка відбулась в минулому тижні в Парижі, більшість з-посеред 15-х членських держав виявили активне зацікавлення американським пляном творити колективну атомову потугу в системі НАТО. Цей плян з'ясовували американський амбасадор при НАТО Томас Фінлетер і спеціяльний висланник Президента для цієї справи, дипломат Лівінґстон Мерчант. За американським пляном, не тільки атомові підводні човни, але й надводні воєнні кораблі малиб бути вивінувані в атомові ракети „Полярiс", разом на 200 таких ракет, що становить велетенську вогнево-нищильну силу. Британія, Італія, Західня Німеччина і Бельгія відразу погодились на той плян і заявили готовість до формальних переговорів задля його зреалізування. Крім них — Голляндія, Греція і Туреччина висловились прихильно та просили дати їм ближчі інформації, потрібні їм для прийняття рішення. ЗДА рішені створити міжнародну могутню воєнну фльоту з атомовим узброєнням. Лівінґстон Мерчант виїхав в минулу неділю з Парижу до Риму в цій справі, після чого він і Фінлетер відвідають Брюсель, Бонн, Лондон, Гааґу, Анкару і Атени.

Атомовим переговорам у Женеві грозить повна невдача

Женева. — Чотири і пів-річним переговорам про припинення всяких ядрових детонацій грозить повне розбиття — стверджують західні обсерватори в Женеві. Обидва головні делеґати — Василій Кузнєцов від СССР і Вільям Фостер від ЗДА від'їхали до столиць своїх країн. Обидві сторони закидають одна одній злу волю та небажання підписати такий договір і придумування щораз нових причин для тормозення справи.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ПОНОВЛЮЮТЬ АТАКИ ПРОТИ ХРУЩОВА

Лондон. — Всупереч вісткам, наче б між Москвою і Пейпінґом йшло до кращого і всупереч запевнюванні Хрущова, що китайські комуністи це „брати" большевикам, з якими буде „вічне братерство і приязнь", — китайські комуністи поновили гострі атаки проти большевиків і їх теперішнього вождя Хрущова. Не називаючи його за іменем, а говорячи на його адресу як про „деякі особи", комуно-китайське радіо з Пейпінґу передало в минулу неділю велику статтю з офіціозу китайських комуністів „Червоний Прапор". Це вже четверта така стаття впродовж останнього тижня і найгостріша своїм тоном та змістом оскаржень. У цій статті є заява, що китайські комуністи ніколи не підуть на компроміс, „який рівнявся б зрадництву, себто компроміс безпринципний". Стаття боронить попереднє принципове становище Пейпінґу, що тільки Мао Тсетунґ і його найближчі співробітники є правильними інтерпретаторами навчань Маркса-Леніна і таврує найгострішими словами „опортуністів і ревізіоністів". На адресу Хрущова у тій статті сказано буквально: „У ході кубинських подій деякі особи допустились спершу помилки авантурництва, а потім помилки капітуляції, хотячи, щоб кубинський нарід прийняв принизливі умови, які означали б зречення суверенности власної країни". Тому комуно - китайський орган закидає совєтським лідерам, що вони „трусливі, як миші", коли вони не хочуть друкувати в совєтській пресі комуно - китайських оскаржень та приглушують китайські радіопередачі. Ця комуно - китайська стаття твердить, що „опортуністи і ревізіоністи" відмовились від принципів комунізму. Совєтському Союзові закидається порвання численних економічних і технічних умов „між братніми країнами" ба навіть „зірвання дипломатичних взаємин з одною братньою країною" (Альбанією). Західні країни, що їх китайські комуністи називають тільки „імперіялістами й реакціонерами" є — в очах Пейпінґу" — „паперовими тиґрами", яких нічого боятися. Пейпінґ відгрожується, що „історично, ніхто з киринників, що зрадили марксизм - ленінізм, не дійшов до приємного кінця". Найгірше у цій статті лається поіменно голову італійської комуністичної партії Пальміро Толіятті, якого називається „ревізіоністом, реформістом і парляментарним кретином". Китайський „Червоний Прапор" приписує Толіятті визнавання Тіта, Кавтського і Бернштайна — всіх тих, які в очах „правовірних" комуністів є зрадниками і ворогами навчань Маркса - Енґельса. „Червоний Прапор" закидає большевикам „сіяння незгоди" в комуністичному таборі та орудування плітками і наклепами проти „братніх країн".

Пакістан і комуністичний Китай підписали договір про кордон

Карачі. — У Пейпінґу підписано в минулу суботу 2-го березня ц. р. договір між комуністичним Китаєм та Пакістаном, який устійнює між ними довгий на 300 миль державний кордон. Пакістанський міністер закордонних справ Зульфікар Алі Бгутто підписав договір від Пакістану. Речник пакістанського уряду висловив вдоволення осягненими порозуміннями, при чому виявив, що комуністичний Китай, який зголошував претенсії до 3,400 кв. миль пакістанської території, збереже зверхність на 2,050 кв. милями, здебільша в неприступних гімалайських горах, коли 1,350 кв. миль, що їх дістав Пакістан, це урожайна земля. Пакістан дістав також контролю над шости гірськими просмиками із сьоми, що знаходяться на гімалайському пакістансько - китайському кордоні. Осягнення порозуміння стосується також частини Кашміру. Тому, що Індія має претенсію до цілого Кашміру, також тієї меншої його частини, яку має Пакістан, то вона негайно зголосила офіційний протест у Пейпінґу проти того договору.

Вища палата німецького парляменту ратифікувала договір з Францією

Бонн. — В п'ятницю мин. тижня, 1 березня ц. р., вища палата західньо - німецького парляменту, т. зв. Бундесрат, яка складається з прем'єрів десятьох німецьких країв, що становлять Німецьку Федеративну Республіку (Західню Німеччину) після довгих нарад ратифікувала підписаний 22 січня ц. р. у Парижі договір приязни між Західньою Німеччиною і Францією. З уваги на те, що майже безпосередньо після підписання того договору французький президент де Ґоль зірвав своїм „вето" переговори з Британією про її приступлення до Спільного Господарського Ринку 6-ох континентальних держав Західньої Европи та виступив проти Америки в справах атомового узброєння і американських капіталовкладів, в Німеччині виринули поважні сумніви, чи той пакт з Францією не зіпсує відносин Західньої Німеччини з Америкою і Британією. 87-літній канцлер Конрад Аденауер вперше за останніх 8 років з'явився перед Бундесратом і в одногодинній промові запевняв, що той пакт приязни з Францією не матиме найменших неґативних впливів на західньо - німецьку закордонну політику, яка йтиме давнім шляхом. В голосуванні 7 було „за" і 3 стрималиcь. Стрималися Гамбурґ, Гесія і Долішня Саксонія, де прем'єрами є соціял - демократи. Тепер ратифікацію має перевести ще нижча палата парляменту.

У СВІТІ

● **Західньо - европейська**, головно німецька і французька преса повна сенсаційних пліток на тему насильного схоплення колишнього шефа французького революційного підпілля, пол. Антуана Арґу, в голі одного великого готелю в Мюнхені його власними однодумцями та перевезення через кордон до Франції і там видачі французькій поліції. Востаннє появилась вістка, що схопили його аґенти тайної французької поліції.

● **До Західнього Берліну** втік в минулому тижні східньо-берлінський поліцист під час того, як він, разом з іншими поліцистами, робили інспекцію внутрішньо-берлінського муру ганьби. Він трохи відстав від своїх кумпанів і потім в корисному моменті відкинув кріс та перескочив через мур, поки його колеґи встигли відкрити по ньому вогонь.

● **У Швеції** робітники в тамошніх державних винокурнях і фабриках горілок загрозили страйком. Уряд відповів розпорядком про раціоналізацію алькоголю, себто ніхто не може купити більше, як одну пляшку горілки і одну пляшку вина. У Швеції є багато покутних „фабрикантів" горілки-самогону. Газети пишуть, що ціни на самогон значно зросли.

● **Недалеко французького порту Брест** наїхав на підводну скелю і затонув грецький вантажний корабель „Електра", при чому згинуло 19 членів залоги.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

За рівність громадянських прав

У четвер, 28-го лютого цього року, президент Кеннеді зголосив до Конґресу звернення, яке є ще одним кроком вперед на шляху до практичного здійснення всіх тих принципів громадянської рівности, в обороні яких Абрагам Лінкольн не вагався сто років тому вести війну. Але виграна у тій війні і включення цих принципів в американську Конституцію далеко ще не вирішили проблеми. Як стверджує Дж. Ф. Кеннеді у цьому своєму зверненні, „рівність перед законом не означає ще рівности у поведінці і в нагодах. І шкідливі, розтратні й погані наслідки расової дискримінації та сеґреґації все ще виявляються у насправді всіх ділянках крайового життя, у насправді кожній частині країни". Одвертість, з якою Президент таврує „жорстоку недугу дискримінації" і стверджує існування „прірви між нашими правилами і нашою практикою" — це найпозитивніша характеристична риса цього політичного акту.

Президент вказує на шкідливі наслідки расової дискримінації в різних ділянках державного життя: для крайової економіки, для належного використання потенціяльної енерґії нації, для престижу Америки, як лідера вільного світу, коли „вдома заперечується гасла, що їх ми проповідуємо за кордоном". Президент ще раз затаврував „ганебні акти насильства", що їх доконували прихильники сеґреґації в університеті Міссіссіпі, але рівночасно ствердив великий поступ у процесі десеґреґації в шкільництві усіх ступнів на Півдні Америки. Проте, заявив він, „новонароджена муринська дитина все ще має в Америці, без уваги на місце або стейт, де вона народилась, лише коло половини тих шансів скінчити середню школу, що їх має біла дитина, народжена одночасно в тому самому місці, — одну третину шансів скінчити коледж, — одну третину шансів стати професіоналістом, — двічі скільки шансів бути безробітним, — одну сьому шансу заробляти річно $10 000, — шанс жити на сім років менше й вигляди заробляти тільки половину того, що заробляє біла людина".

Давши таку гостру й реалістичну характеристику все ще невтішних расових відносин на Півдні Америки, Президент кладе особливу вагу на справу рівности громадянських прав у практичному користуванні основним громадянським правом — голосування. Конкретно, — Президент пропонує продовжити на чотири роки існування покликаної в 1957-му році державної Комісії для громадянських прав, термін якої вже двічі продовжувано. Тому, що найбільш практикованим на Півдні зловживанням є стосування до муринів тенденційних „іспитів грамотности", Президент пропонує, щоб скінчених 6 кляс народної школи автоматично визнавалось за доказ „грамотности", щоб суди не перетягали скарг муринів - виборців поза реченець нових виборів.

Очевидно, що виступ Президента в такій гострій контроверсійній справі не міг знайти одностайної реакції і всіх задовольнити. Південний сенатор Р. Б. Рассел назвав це звернення „пропаґандивною промовою", а сенатор Дж. Стенніс — „обурливими пропозиціями". Але республіканський сенатор К. Б. Кітінґ, який не раз критикував Уряд за занедбування справи громадянських прав, ствердив, що це — „найсильніше звернення Президента про громадянські права за всі часи". Заповіджені в тому зверненні законопроєкти напевно зустрінуть спротив у Конґресі. Расова рівність ледве чи буде ідеально встановлена в ділянках цілого шкільництва, праці, помешкання в ресторанах, готелях, парках залізницях — в усіх стейтах ЗДА протягом найближчих тижнів-місяців. Все ж, цей процес набирає щораз швидшого темпу. І, мабуть, недалекий уже той час, коли зникнуть в Америці останні сліди нерівности громадянських прав із расових причин.

Сто років братолюбія

Навряд чи є на світі людина, яка в своєму житті не потребувала б якоїсь допомоги, моральної чи матеріяльної. І ніхто ніколи не знає, чи такої допомоги не потребуватиме в майбутньому. Історія повна прикладів, як багачі ставали жебраками, силачі немічними, володарі безпритульними. Це відноситься не тільки до одиниць, але й до цілих більших і менших суспільних груп, включно з народами. А вже найбільше такої допомоги потрібно під час всіляких стихійних чи припадкових катаклізмів: великих пожеж, повенів чи воєн і революцій. В таких грізних часах справжнім променем надії є Червоний Хрест, що став поняттям найкращої і найшляхетнішої прикмети людини: братолюбія.

Червоний Хрест — це міжнародна установа із своїми крайовими організаціями, між якими одне з перших, якщо не найперше місце займає Американський Червоний Хрест, що саме тепер, у березні, веде кампанію збірки фондів на свої гуманітарні цілі. Така збірка відбувається кожного року, але в цьому році вона має окреме значення, бо проходить під знаком сторіччя існування цього „найближчого сусіда кожного", як це часто Червоний Хрест характеризують.

Цікаво, що Червоний Хрест, як і більшість усього, що діється на землі, мали „слово в началі". Спонуку до створення такої харитативної організації дала 100 років тому брошурка „Пам'ятка Сольферіно". Її автор, Генрі Дунант, був свідком жахливих сцен кровопролиття під час війни в Італії і він описав жахливі терпіння ранених, залишених на загибіль з браку медичної та іншої опіки. У висновку він закликав до створення товариства, яке організувало б добровольців для допомоги і опіки раненим на побоєвищах. Це й дало спонуку до створення Міжнародного Комітету Червоного Хреста з осідком в Женеві.

Гуманітарні діла і досягнення Червоного Хреста впродовж одного сторіччя його існування не мають собі рівних. Всюди в хвилинах найбільшої розпачі і безнадійности з'являється цей Червоний Хрест з допоміжною рукою для тих, що в недолі. Між нами ще живуть свідки, як Червоний Хрест в 1918-му році в межах ще своїх скромних можливостей намагався допомогти в поборюванні пошесті тифу та інших недуг в Україні. Він знову був там в 1921 і 1923 роках під час страшного голоду. Окупанти України обмежували й не допускали Червоного Хреста на плюндровані ними землі України і зліквідували Український Червоний Хрест.

Для характеристики діяльности Американського Червоного Хреста вистачить навести тільки деякі факти з його діяльности в минулому, 1962-му році. Головні його зусилля були скеровані на опіку вояками та їх родинами і на ту ціль видано 36 мільйонів долярів; 12 мільйонів долярів видано на допомоги людям в т. зв. нещасливих районах, що їх навістили повені, гурагани чи інші стихійні нещастя: 8 мільйонів долярів видано на санітарну службу. В це не врахована безплатна і безкоштовна служба тисячів працівників, дуже часто високо кваліфікованих спеціялістів, що працюють добровольцями для Червоного Хреста, допомагаючи в його імені та під його знаком тим, що допомоги потребують. Неоцінені прислуги віддає Червоний Хрест зокрема збіркою та магазинуванням крови. Скільки є і між нами наших людей, які бачили, як з пляшинки із знаком Червоного Хреста вливається в їхні жили життя після операції в шпиталі!

Це правда, що ми, українці в Америці, маємо багато всіляких потреб і цілей, на які ми повинні жертвувати відповідні фонди. В цьому місяці, березні, посилиться зокрема акція збірки фондів на пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні. Але при цьому ми не повинні забувати й про Червоний Хрест, про цього справді „найближчого сусіда" для кожного, що опинився в нещастю чи потребі.

ЛИНДОН БЕЙНС ДЖАНСОН

Третій з черги американський президент Томас Джефферсон (1800 - 1808) писав про ролю віце - президента ЗДА таке: „Це становище дає людині вільні вечори взимі для філософування, а влітку — відпочинок на селі. Другий найважливіший пост в цій країні почесний і необтяжений"!

125 років американські віце - президенти виконували функції „найменше важливі, які будь-коли видумала людина", — сказав другий американський президент Джан Адамс (1796 - 1800).

Однак, про теперішнього демократичного віце - президента, 54-річного Линдона Бейнса Джансона журналіст Джеймс В. Метіс пише, що він не має всього того, чим втішався 160 років тому заступник Джефферсона.

Перший вилім у такому становищі віце - президентів зробив Ф. Д. Рузвелт, який у 1930-их роках вислав був свого заступника, Джана Н. Ґарнера до Японії і Філіппін, щоб там його репрезентував. Ф. Д. Рузвелт вислав також свого другого віце - президента Генрі Воллеса в місії доброї волі до країн Латинської Америки, а пізніше найменував його на голову Ради економічного добробуту.

Третій віце - президент Ф. Д. Рузвелта — Генрі С. Труман показав майбутнім президентам, що їх заступники повинні брати участь, принаймні пасивну, в керуванні країною. Сам Труман писав пізніше, що повідомлення про смерть Ф. Д. Рузвелта і про те, що він стає президентом ЗДА, впало на нього, мов камінь на голову, бо він не знав, що діяти.

Труман найменував свого заступника, віце - президента Албена Барклі, на члена створеної ним Крайової Ради Безпеки. Труман вважав, що ЗДА не можуть дозволити собі мати віце - президента, який нічого не робить і не знає нічого, що діється навколо нього. Але Барклі волів присвячувати більше часу церемоніяльним функціям.

Аж заступник Д. Д. Айзенгавера, Ричард М. Ніксон, став першим віце - президентом, що в своїй діяльності виявив кипучу енерґію, амбіцію не абиякі здібності. Ніксон відбував подорожі доброї волі за кордон, брав близьку участь в праці уряду та самого Президента і живо цікавився життям Республіканської партії.

Проте, треба признати, що лише президент Кеннеді дозволив своєму заступникові Линдонові Б. Джансонові виявити широку активність та здобути високий авторитет. Джансон виконує функції:

1) Згідно з Конституцією він є провідником Сенату;

2) Згідно із статутом Крайової Ради Безпеки і Крайової Аеронавтичної та Космічної Адміністрації, він є членом цих двох аґенцій;

3) Згідно із зарядженням Президента, Джансон є головою Дорадчої Ради Корпусу Миру та Комісії в справах рівности прав при затрудненні робітників;

4) Джансон виконує різні закордонні місії, ведучи при тому деколи й переговори;

5) На запрошення Президента він бере участь в засіданнях Кабінету і в законодатних дискусіях;

6) Він працює також і для партії та веде виборчу кампанію в різних частинах країни.

З цього виходить, що Президент „витягає" із свого віце - президента все, що може. Жадний віце - президент перед Джансоном не працював у таких численних ділянках і так багато, як це робить заступник Кеннеді. Навіть Ніксон не дорівнює йому під цим оглядом.

Найбільше праці має Джансон у Раді в справах аеронавтики і космічних просторів. На його столі чекає на вирішення проблема, чи ЗДА мають розбудовувати авіяційний транспорт із суперсонічними літаками. Цю справу має вирішити президент Кеннеді, але він чекає на рекомендації Ради, що її очолює Джансон.

Від часу, коли в СССР випущено сателіт — „Спутнік І", — Джансон цікавиться справою дослідження космічних просторів. Тоді він був ще провідником демократичної сенатської більшости, і Кеннеді обіцяв Джансонові під час виборчої кампанії, що він, як віце - президент, координуватиме всі справи, зв'язані з дослідженням космічних просторів. Тепер уряд видає на цю справу $7 більйонів річно. В стейті Джансона Тексасі, збудовано першу космічну лябораторію, що має велике значення для економіки того району.

Друга проблема, якою цікавиться віце - президент, це — право всіх громадян мати однакову працю при однакових здібностях. В 1957-му році це Джансон допоміг Айзенгаверові ухвалити в Сенаті законопроєкт, який забезпечує всім громадянам можливість користати з виборчих прав і ґарантує їм рівні можливості економічного розвитку. Це був перший такого роду закон в цій ділянці впродовж 80-ох років.

Протягом двох років Джансон відвідав 20 держав, де, крім урядових зустрічей, нав'язував контакт з народом на вулицях міст, що не було передбачене в дипломатичному протоколі, але що з'єднало ЗДА глибокі симпатії населення тих країн. У Пакістані „віце - король" Джансон запросив на відвідини до ЗДА „сіру людину", погонича верблюдів Башір Аґмеда, який тепер ширить добру славу про країну Вашинґтона. В цьому році віце - президент має їхати до Африки, де відвідає деякі новостворені держави.

Можна сподіватися, що в 1964-му році Джансон разом із президентом Кеннеді підготовлятиме ґрунт для свого повторного вибору. В 1968-му році, коли Джансон матиме 60 років, він зможе кандидувати на пост президента, якщо стан здоров'я йому дозволить, бо ж він уже мав серцеву атаку. Та 1968-ий рік так далеко від нас, що годі укладати гороскопи, що він з собою принесе.

БАТЬКИ: Зв'яжіть замолоду Ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб забезпечити нашій громаді у вільному світі її кращу будучність, а тим нового свідомого члена!

„ЄНКІС, ГОВ ГОВМ!"

Париж. — Клич цей бринів від початку реалізації пляну Маршалла. Розуміється — на наказ Сталіна. Бо і як могло бути інакше? Адже плян Маршалла рятував повоєнну Европу від злиднів, а з тим і від комунізму. Та коли потім прийшла організація Атлантійського Союзу гасло „єнкіс, ґов говм!" набрало іншого звучання. На мурах Парижу, зокрема робітничих передмість, воно оберталося часом у „Ріджвей — вбивник!", часом приводило до кривавих виступів комуністичних боївок. Пригадуємо собі розбиті голови студентів у Латинському кварталі, яких компартія виганяла на демонстрації проти приїзду ген. Ріджвея.

Але від того часу багато змінилося. Зокрема багато змінилося від часу Кубинської кризи, коли вперше москалі зустрілися віч-на-віч з американцями в Карібському морі. Тоді Кремль побачив, що непереливки, що американці, коли вони безпосередньо загрожені, вміють стати в своїй обороні. Але ніде правди діти, що тоді американці, а з ними й увесь вільний світ побачили раптом без прикрас і без заслон загрозу атомової війни. І всім стало ясно, що при зударі може дійти до ґльобальної катастрофи.

З цієї зустрічі віч-на-віч двох ворожих потуг витягають різні висновки, але основний по суті один: атомова війна це не жарт. І хоч ніяка війна не є жартом, атомова лякає і найвідважнішого. Тому між президентом Кеннеді та Хрущовим зав'язалася виміна листами, яка нічого конкретного не принесла, але яка ввесь світ поставила в обличчі смертельного питання атомової пожежі.

З цього питання французька лівиця робить дуже цікаві висновки. Компартія мовчить, бо не має ще наказів з Кремлю, доки не вияснилась остаточно нова тактика Москви. Доки не відомо, чи листування між Кеннеді й Хрущовим дасть щось позитивне? Але існує й вільна лівиця, яка не ходить на безпосередньому поводі Москви. І та лівиця виразно проголошує гасло, що виписане як заголовок цього допису.

Яке їхнє розумування?

Ліві, які не залежать від Москви так, як залежить компартія, вважають, що питання замирення між Вашинґтоном і Москвою є питанням бути чи не бути атомовій війні. Це вони вважають проблемою, що стоїть перед усякими ідеологічними справами. І згідно з французьким способом логічного думання вони приходять до висновку: Вашинґтон зможе договоритися з Москвою тільки тоді, коли виступатиме з позиції сили. А з позиції сили Вашинґтон може виступати лише тоді, коли за ним стоятиме твердо увесь західній бльок.

Тому логічно випливає висновок: Захід мусить бути об'єднаний, тобто Европа мусить бути тісно пов'язана з Америкою. Ясно, що тут постає питання постави де Голя, і лівиця є проти його задиркуватости. Наскільки тут у лівиці грає ролю справді логіка й інтерес вільної Европи, а наскільки опозиція проти де Голя? Не беремося цього дискутувати. Вистачить ствердити, що гасло, виписане на початку цієї статті, взяте з лівого журналу.

І це доказ великого перевороту в способі думання лівиці. Вона вважає, що існує небезпека „американської домінації", але ця небезпека далеко менша від небезпеки атомової війни. А війни можна уникнути тоді, коли дійде до „модус вівенді" між Вашинґтоном і Москвою. Згідні ми з цим чи не згідні, це окрема справа. Стверджуємо тут лише, що лівиця у Франції стоїть за те, щоб Франція була тісно пов'язана з Вашинґтоном.

Цікаво, що комуністи взагалі питання американської присутности в Европі не порушують. Якщо хтось голосно проти цієї присутности кричить, то це прихильники де Голя, які вважають потрібним підтримати де Голя в його боротьбі за французьку атомову зброю, або... представники великого капіталу, які побоюються наслідків американських інвестицій.

І знов же ліва преса виступає на захист американських інвестицій, що є просто курйозом. Добрий і відомий економіст, Мішель Боске, на сторінках „Експресу" доводить, що — покищо бодай — нема ніякої небезпеки від американських інвестицій в Европі взагалі, а у Франції зокрема. В першу чергу нема тому, що у Франції вони зовсім не такі великі, як в інших країнах Европи. Він подає точні цифри, у вірогідності яких нема підстав сумніватися.

Коли у Франції ЗДА інвестували протягом 1961-го року $840 000 000, то в Німеччині протягом того самого часу — $1 170 000 000, а у Великій Британії — $3 523 000-000! У Швайцарії навіть 408, що в порівнянні з швайцарською промисловістю дає в чотири рази більший відсоток, як у Франції. І тут Боске доводить, що коли ці інвестиції мають свої невигоди (американські інвеститори не рахуються із французьким господарським пляном, не беруть до уваги французьких потреб будувати нові промислові підприємства у бідніших околицях і т. п.), то все ж таки вигоди їх перевищують. Для прикладу він подає: американський капітал інвеступться в модерні підприємства, що з них деякі відкривають зовсім нові ділянки промисловости. Франція дістає колосальний приплив девіз, а модерні засоби продукції збільшують можливості її конкуренції.

Це останнє зокрема важливе, бож згодом приплив капіталів на інвестиції припиниться, і американські банки схочуть витягати зиски. Але продукція, яка йтиме на експорт, дасть змогу покривати відплив девіз. Наприклад, завдяки американським інвестиціям у Франції відкрилася нова ділянка продукції — синтетичної ґуми, яку незабаром будуть навіть експортувати, що принесе додаткові девізи й у тому випадку, коли ЗДА схочуть репатріювати капітали. Але репатрійована все ж буде лише частина капіталів.

Живемо, справді, в часи несподіванок. До не малих несподіванок належить факт, що сьогодні у Франції ліві б'ються за союз з Америкою, а тільки частина правих капіталістів проти неї. Становище ж де Голя є тактичним кроком, якого йому не можна брати за зле. Але ніяк він не уявляє оборони Европи без тісного союзу із ЗДА. І коли він хоче сильної континентальної Европи, то одночасно бачить, що вона буде настільки небезпечною для Москви, що ця остання мусітиме рахуватися з нею. Континентальна ж Европа може стати лише партнером ЗДА, але не противником, бо з Москвою вона не зговориться. Зокрема проти Вашинґтону.

О. Д-вич

Олег Лисяк

Фольксваґен і Кока-Кола

Народи світу втрачають свої зовнішні індивідуальні прикмети, свою культурну окремішність, свої звичаї — все прямує до того, щоб стати однаковим, що на ділі означає — одноманітним.

Виглядає, що вже незабаром усі ми, себто населення земної кулі, одягатимемось однаково, їстимемо ті самі харчі, житимемо в однакового типу стандартних домах модерної конструкції, дивитимемось на ті самі міжнародні телевізійні програми вія — „Телстар", слухатимемо ті самі телевізійні реклями „екстра марджін" цигарок і незвичайно м'якого туалетного паперу фірми такої-то, повторюватимемо ті самі дотепи самих відомих телекоміків, співатимемо ті самі пісеньки, щораз то менше читатимемо книжок і матимемо ті самі смаки — коли йтиме про равіолі, спаґетті чи „піцца пай", про „ґефілте фиш" або коли йтиме про одяг, марки авт і ще що там.

Це може звучить фантастично, але розгляньмось довкруги. Ще пару років тому американці їздили лише американськими автами, европейці їздили в більшості европейськими, а сьогодні европейське авто наступає на американські дороги — хто не вірить, хай подивиться скільки „фольксваґенів" і „мерцедесів" шугає по американських автошляхах. Одночасно „бюіки" і „шеві" вганяють по европейських автобанах і страдах аж гуде...! Хто в Америці пив колинебудь водку або більш рафіновано водка - мартіні? Хто дивився на чужинецькі фільми, крім нечисленної публіки в артстудіях? Хто міг би подумати, що не-американська акторка здобуде фільмову нагороду Оскара?

Або — другий бік медалі. Щойно 15 років тому американські війська робили інвазію на Европу і разом з ними здобула старий континент мала пляшка з червоно - брунатною рідиною — „Кока-Кола". Власники броварень і винниць сміялися, коли їм говорили про можливість конкуренції малої американської пляшки з „кокою" — а за пару років ці самі власники у Франції благали урядової охорони проти її інвазії... Недарма ж сказано в американській реклямі німецького авта „Фольксваґен": „Ці два знаки знайдете всюди по цілому світі — „Фольксваґен" і „Кока - Кола!" До того треба ще взяти до уваги, що д-р Гайнц Нордгофф, президент фірми „Фольксваґен", працював до війни у фірмі „Джене-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Федір Дудко

ГЛУМ

ОПОВІДАННЯ

(6)

Пригадуються дитячі роки, гімназія, пригадується мати, добра старенька мати, Стрий, Галичина, карпатські полонини, пригадується війна, італійський фронт, похід по Україні, Київ, відступ, товариші, сотня, Каратницький, пригадуються Жабокричі і Ніночка із Зіночкою — і раптом усе це переполохано тікає, біжить, ховається десь далеко-далеко, в сизих туманах, а натомість із темряви виринають і світяться іскрами, як вовчі очі, гострі, пронизливі вогники погляду большевицького начальника штабу...

Сиротюк їжиться, втягає ще глибше голову в плечі, міцніше притуляється плечима до муру і сидить тихо-тихо, боячись поворухнутися.

Потім знову виринають із туманів довні спогади... Потім знову щезають, як дим, і з темряви визирає жах теперішнього...

— А де ж Паляниця? Де Вареник, Зубенко і всі інші?.. Також, як і він, сидять десь у льоху чи може...

І страшні привиди сновигають перед очима і чорним серпанком заволікають його пам'ять, розум, його стомлену, змучену свідомість...

Тихо. Ні звука.

В очах пише солодкі круги дрімота, і так хочеться заснути, на вік-віки заснути... От так-таки пірнути в глибокі хвилі сну-небуття і більше ніколи не просипатися...

Тонко, жалібно-однотонно, як сумний похоронний звук камертона, дзвонить у вухах журну пісню докука...

Пише в очах широкі круги дрімота...

Тихо... Тихо...

Заснути б...

**

Сиротюк прокидається від стукоту в двері і перший момент, нічого не розуміючи, дивиться поперед себе в пітьму.

— Ей, іґдє ти там, виходь!

Темно. Хриплі голоси. Якась шамотня і тупотіння ніг коло дверей.

— Слиш, как там тібя!.. Ей!

Жах гостро втоплює в Сиротюкову душу свої колючі очі.

— Аґа, прийшли вже...

Він швидко схоплюється на ноги. Серце йому б'ється часто-часто.

— Тікати!.. Що б не було, тікати!..

— Ну, што ж тібя по-далікатному, чи як, просити, трясця твоїй мамі! Виходь, када говорять, сволоч!..

— А може повєсілся, а? — говорить другий. — Дай шпички, тавариш...

— Я тут, тут! — озивається Сиротюк. — Заснув трохи... Куди тут?

Він ступає в напрямі голосів і враз чує, як кілька рук цупко, мов кліщами, схоплюють його за лікті і тягнуть по дерев'яних сходах кудись нагору.

— Пропало! Тепер каюк...

Його вивели на подвір'я, і Сиротюк здивовано побачив, що надворі була темна ніч. Яскраво горіли вікна палацу в густій пітьмі, і йому стало моторошно від їхнього зловіщого світла.

Похапливо, швидко його вивели по мармурових сходах нагору, відчинили двері і вдаром коліна в спину пхнули в якийсь великий покій.

— Нє біть! — раптом пронизливо-різко крикнув хтось над його вухом, і якась огрядна постать у цивільному убранні розлютовано-швидко підійшла до дверей, відчинила їх і верескливо закричала на коридор: — Сколько раз вам ґаваріл — обращаться с арестованими по-человєчески!..

Постать з грюкотом зачинила двері, і Сиротюк почув, як проходячи повз нього, вона крізь зуби вилаялась:

— С-сволоч!

Потім, не оглядаючись, нервово-швидко перейшла по м'якому килиму до столу, підкрутила вище ґніт у лямпі під великим зеленим абажуром і повернулась до Сиротюка.

— Скажіть, — почала вона доброю українською мовою з лагідним тоном у голосі, — це ви начальник тої української частини, що попала сьогодні до нас у полон?

— Так, я! — відповів Сиротюк, не рухаючись.

— Ви старшина?

— Старшина.

Постать підійшла до Сиротюка, зупинилась і простягнула руку.

— Дозвольте представитись: політичний комісар дивізії Гордієнко.

— „Он з якого боку заходить! — подумав Сиротюк, не рухаючись. — Даремні, голубе, твої заходи"...

— Чому ж ви не хочете дати мені руки? Але...

Комісар враз здивовано відступив і оглянув його пильно з ніг до голови.

— Що з вами? — спитав він. — Чому ви в такому вигляді?

Сиротюк глянув йому в очі.

— Очевидно, тому, товаришу комісаре, що я попав не до людей, а до звірів.

Комісар Гордієнко зблід на лиці, уста йому нервово затрусились. Він ступив до дверей, сильно штовхнув їх ногою і крикнув на коридар:

— Єгоров!

— Я! — озвався хтось на бігу.

— Єгоров! Чтоби сєйчас билі здєсь вєщі етава челавєка... Слишал?

— Так точно, товаріщ комісар...

— Нємєдлєнно!.. Бандіти... печенєгі!.. Орда татарская!

І він із серцем хрьопнув дверима. Потім ступив пару кроків, зупинився, трохи почекав, щоб дати час відлягти серцеві, і звернувся до Сиротюка:

— Ідіть умийтеся... Ходіть за мною... Маєте тут мило, рушник, воду...

Сиротюк переступив поріг маленької умивальної кімнати і глянув у велике люстро. І здригнувся, не пізнавши себе: лице його було синє, спухле, із засохлими в різних місцях плямами крови. Старий лискучий жидівський лапсердак, залитий кров'ю на грудях, виглядав на ньому глумливо й дико.

— Умивайтесь, умивайтесь... Вам зараз принесуть вашу одіж.

І комісар вийшов у кабінет.

Сиротюк хвилину постояв на місці, не знаючи, що робити, потім скинув з себе лапсердак і почав митися. Але, намиливши лице, випадково глянув на себе в люстро і подумав:

— „Для чого? Щоб ліпше перед гайворонням виглядати?"

В двері кабінету постукали. Увійшов Єгоров.

— Усьо єсть, товаріщ комісар, окромі, ізвінітє, шинелі... Нєізвєсно куда подєлась...

— Ну, ладно, клади... Забирайся!

Коли Сиротюк умився, перебрався в своє убрання і зачісаний вийшов у покій, комісар підвівся з крісла і чемно запросив:

— Прошу ближче... Сідайте!

Свято державности і соборности в Твін-Ситі, Міннесота

Цьогорічне свято державности і соборности України, переведене відділами УККА в Міннеаполіс-Сен Пол, відбулося 27-го січня в залі „Бентон-гол". Офіційну частину Свята започаткував американський гимн у виконанні молодого піяніста Віктора Кубіка. Голова Управи Міннеаполіського відділу УККА Василь Домбровський закликав присутніх, яких 350 осіб, вшанувати однохвилинною мовчанкою поляглих за волю України. Присутніх учасників визвольних змагань привітали одноодушні бурхливі оплески.

Присмною несподіванкою для української громади був текст надзвичайно прихильної для українців декларації Дня Української Незалежности, підписаної, вперше в історії нашого міста!, напередодні Свята посадником міста Міннеаполісу демократом Артуром Нафталіном, яку прочитав проф. Олександер Грановський, член політичної ради УККА. Так само присмною несподіванкою були привітання, що їх склали українській громаді в імені своїх національних комітетів латвієць д-р Е. Дандарс, голова Комітету поневолених націй у Міннесоті, мадяр д-р П. Рупрехт і естонець проф. Е. Куік.

Реферат про добу визвольних змагань, проф. Михайла Михалевича, вражав глибиною змісту та історичною об'єктивністю.

Художня частина розпочалася виступом хору „Дніпро" (диригент Микола Бринь), який при фортепіяновому супроводі пані Кіри Цареградської виконав „Живи, Україно!" (муз. К. Стеценка), „Вставай, народе!" (муз. Г. Китастого) за участю соліста баритона Мирослава Павлишина, „Вже років з двісті" (муз. О. Кошиця) і „Пісню про Тютюнника" (муз. Г. Китастого) за участю дуета солістів тенора Михайла Ковалевського і бас-баритона інж. Михайла Даниленка. Кожну виконану хором пісню завершували бурхливі оплески, а останню з них хор, змушений невгаваючими оплесками, ще з більшою експресією виконав удруге.

Не менш імпозантним і успішним був виступ групи танцюристів „Верховина" (мистецький керівник — проф. Віктор Штанґель, організаційний керівник — д-р Володимир Міньковнч), яка у прекрасних строях бездоганно виконала в'язанку народніх танців у їх надзвичайно вдалій модерній інтерпретації. Старша віком представниця „Інтернешенел Інституту" сказала: „Ви, українці, можете бути гордими за свій хор і групу танцюристів. Вони і цілком надаються до кращих фільмів у Голівуді, гідно репрезентуючи нашу Міннесоту...

Співзвучною до виступів „Дніпра" і „Верховини" була мистецька декляма́ція пані Ірини Денисюк („22-ге січня", О. Стюарта) та інж. Ярослава Корсунського („Контра спем сперо" Лесі Українки).

Молодий здібний співак Мирослав Павлишин, учень проф. Олександра Мартиненка, колишнього соліста оперового театру Києва, при акомпаніяменті панни Уляни Крамарчук, виконав „Пісню про Кармелюка") муз. М. Лисенка) і „Рушничок" (муз. П. Майбороди), а зовсім молоденька співачка Оксана Мірза, вперше виступаючи на загально-українській імпрезі, виконала, при акомпаніяменті панни Уляни Тисовської, „Ні, не співай пісень веселих" (муз. Я Стеценка) і „Чого мені тяжко..." (муз. Г. Алчевської). Молодих солістів винагороджено бурхливими оплесками, особливо Оксану Мірза, яка має ніжний, мелодійний голос. Її зовнішність гармонійно поєднувалася з глибоко відчуваним змістом співаних речей.

Добре були виконані також і музичні виступи панни Уляни Тисовської („Прелюдія перша", муз. Е. Мек-Тавеля) і Віктора Кубіка („Військовий полонез", муз. Ф. Шопена). Особливо добрим, показуючим непересічні музичні здібності та високий рівень музичної школи, був виступ Уляни Тисовської, яку, безперечно, привітають на одній з наступних імпрез УККА ще бурхливіші оплески, коли вона з властивою їй майстерністю виконає щось з нашого клясичного репертуару.

Микола Дербуш

Роберт Тефт, мол., йде слідами свого батька

Вашингтон. — Між нововибраними конгресменами в минулому році найбільше цікавиться преса конгресменом із Огайо, сином покійного сенатора, Робертом Тефтом молодшим. Він приніс до столиці „магічне прізвище", як пише журналіст Чайлдс бо його дідусь Вілліям Говард був 27-им президентом ЗДА, а його батько сенатор Роберт Алфонсо Тефт малощо не здобув номінації на президента в боротьбі проти Айзенгавера, а пізніше був впливовим сенатором, якого називали „Містером Республіканцем". 45-річний конгресмен Роберт Тефт іде слідами свого батька і станув сильною ногою в стейті Огайо, поки прибув до Вашингтону в 1961-му році. Його прихильники поставлять його на кандидата на сенатора в 1964-му році, щоб здобути становище, яке тепер займає демократ сенатор Стіфен М. Йонг. В 1968-му році прихильники молодого Тефта пляну́ють виставити його кандидатуру на президента. Вони думають, що Рокефеллер не переможе в 1964-му році Кеннеді, і в 1968-му році легко здобуде номінацію Роберт Тефт молодший, який сам нічого не говорить про ті пляни своїх прихильників.

Малярська виставка в Балтиморі, Мд.

В залі т-ва „Самопоміч" в Балтимор відбулася 14 - 17 грудня 1962 р. цікава виставка картин пані Кароліни Марковської. В просторому приміщенні розвішано понад 70 олійних образів — натюрмортів, квітів, пейсажів. Широка скаля веселих і теплих кольорів радувала ваше око, кожна картина довго притягала вашу увагу до себе, і виставкової залі не хотілось покидати.

Хоч п. Кароліна Марковська працює в малярстві вже 50 років, і в Балтиморі проживає і малює вже добрий десяток літ, то щойно тепер вона згодилася познайомити балтиморців з своєю мистецькою продукцією. І своєю виставкою зробила балтіморцям велику втіху, бо українцям Балтімору зрідка приходиться оглядати водночас таку масу картин шляхетної мистецької якости.

П. Кароліна Марковська — абсольвентка Віденської Малярської Академії, яку попереджували студії в Краківській Академії Мистецтв. Особиста скромність і родинні обов'язки завжди спиняли її перед повним мистецьким розгоном. Вона малювала, щоб заспокоїти свою мистецьку наснагу і продавала, або дарувала свої картини неширокому колу приятелів і знайомих. Її жанр — це натюрморти, зокрема квіти. Проживаючи між двома світовими війнами у Львові, родина Марковських заприязнилася з Іваном Трушем і він намовив п. Кароліну — взятися за пейзаж, що вона і донині культивує. П. Кароліна Марковська по сьогоднішній день зберігає вірність принципам реалізму, її живопис —повністю реалістичний.

І коли Балтиморський Музей Мистецтва повсякчас обдаровує балтіморців виставками картин абстрактного і безпредметного малярства, то в противагу ви радо оглядаєте картини, що передають красу і багатство барв реального світу, без тенденцій його викривляти.

Тому виставка картин п. Марковської втішалася великим успіхом. Її відвідало велике число балтиморців — дехто навіть кількакратно — зокрема балтіморська молодь, переважно студенти, для якої коротеньку доповідь про виставку сказав Ярослав Шав'як. Кільканадцять картин в часі виставки п. Марковська продала, бо кожний балтіморець гордиться тим, що в його кімнаті висить картина балтіморської мисткині, яку всі особисто знають, яку всі поважають та бажають п. Марковській дальших творчих малярських успіхів і частіших виставок творів.

Яр. Ш-К

ФОЛЬКСВАҐЕН І КОКА-КОЛА

(Закінчення з стор 2-ої)

рал Моторс", а після війни пропонував їй свою співпрацю, яку одначе, „Дженерал Моторс" відкинули. Сьогодні „Фольксваґен" є третьою щодо величини, світовою фірмою, яка виробляє авта.

Недавно на Формозі в родині пересічного урядовця відзначали день народження малого хлопця. Що викликало найбільший його ентузіязм? Ясно, що: ковбойський капелюх і пара шестистрільних револьверів у шкіряних фантастичних кобурах.

В одному з міст Індонезії відбувався недавно концерт. Грали студенти, що студіювали в Европі. Грали старі, традиційні індонезійські мелодії. Але чим довше грали, тим більше ритм виконуваних мелодій уподібнювався до ритму „твіста" і „ча-ча". Це, зрештою, робить і оркестра „Няка" Гірняка, граючи „Ой, не ходи, Грицю".

А в Америці архітекти вводять стиль японських хат у будівництві підміських віль, італійські страви здобувають щораз ширше поле, баварські капелюхи — це вже щось стандартне в Ню Йорку.

За шість годин можна перелетіти з Філядельфії до Лондону у французькому джеті „Каравель", а ще за пару годин можна пити „Кока - Колу" в Тель-Авіві чи на Канарійських островах. А що буде, як квитки на летунські лінії подешевшають?

За пару років, коли щораз більше атомових підводних човнів пропливатиме під бігуном, напевно і ескімосиноситимуть однорядівки і, може, навіть фільцові, альпійські капелюхи...

Люди подорожують щораз більше, і пізнають одне одного щораз ближче і, чи це подобається їм чи ні, — стають щораз більше одне до одного подібними. Хібащо живуть у так званому Совєтському Союзі. Скільки б разів не бачив я тих, що приїздять із СССР (недавно знову бачив їх на змаганнях у Медізон Сквер Гарден, і навіть перекинувся кількома словами із „старими знайомими"), — видно, що там таки малощо змінилося, не зважаючи на „культ - обмін". Для змін в СССР треба засобів куди міцніших ніж телевізія і кіно.

● **На летовище у Франкфурті** над Меном прилетів в минулу середу вже сотий раз сам один почерез Атлянтик 60-річний американець Макс Конрад, власним двомоторовим літаком. Він летів з Бостону 20 годин, зупинившись подорозі в Новофундляндії і Ірляндії задля пального для літака.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на Фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 8.

В. Мельничук, Кліфтон	$ 10.00
М. Яремко, Вермілсон	10.00
П. Т. Деяус, Мокена	10.00
В. Гасій, Ню Йорк Замість квітів на могилу бл. п. Василя Саврана	10.00
С. Копчак, Шикаго	10.06
Мгр. В. Ничай, Шикаго	10.00
А. Зинич, Едмонтон	7.00
М. Колодій, Бруклин	5.00
Д-р А. Рейнарович, Шикаго	5.00
І. Попович, Бінгемтон	5.00
Д-р В. Сайкевич, Маттезон	5.00
К. Панас, Гери	5.00
І. Баран, Понд Едди	5.00
Д-р Н. П. Гайворонська, Форест Гіллс	5.00
А. Лос, Шикаго	5.00
І. Кутко, Шикаго	5.00
І. Ямброзик, Джексон Гтс.	5.00
О. Косюхнич, Ванкувер	5.00
Я. Прачун, Ошава	5.00
Д. Хабін, Міннеаполіс	5.00
Н. Дусенко, Шикаго	500
Д-р І. Макаревич, Ню Йорк	5.00
Д. Дулиба, Квакерстаун	5.00
М. і М. Савицькі, Джемейка Гілкрет	5.00
В. Чопівський, Скотдейл	5.00
М. Романович, Мідлетавн	5.00
С. Політченко, Патерсон	5.00
І. Д. Тащук, Ермен	5.00
Д-р В. Білецький, Шикаго	5.00
В. Яйшевський, Торонто	5.00
Відд. 345 УНС, Міннеаполіс	5.00
Н. Прегар, Міннеаполіс	5.00
Б. Лотоцький, де Веліґост, Флашінґ	5.00
Д-р І. Скрипух, Брамсфорд	5.00
М. Голінко, Трентон	5.00
В. Чарнецький, Олд Таппан	4.00
П. Деркач, Джемейка	4.00
А. Тарадайка, Гантінґтон	3.20
С. Іванків, Лос Анджелес	3.00
М. Пацин, Тимінс	3.00
П. Юркевич, Толідо	2.00
І. Орлинський, Лос Андж.	2.00
В. Яворський, Нюарк	2.00
М. Крижанівський, Рочестер	2.00
Г. Нога, Брантфорд	2.00
Г. Вавечко, Міннеаполіс	2.00
Л. Рейнарович, Бруклин	2.00
В. Мандюк, Нюарк	2.00
Н. Юречків, Маямі	2.00
М. Дикий, Шикаго	2.00
О. Цвігун, Торонто	2.00
Н. Н., Мекаду	200
Д. Янковський, Міннеаполіс	2.00
В. Білик, Джерзі Сіті	2.00
Н. Гнатчук, Еспанола	2.00
М. Леніцький, Шикаго	2.00
І. Кочан, Провіденс	2.00
Д. Гренда, Йорк	2.00
К. Кузьменко, Кліфтон	2.00
І. Панчишин, Маспет	2.00
О. Лапчак, Монтреал	2.00
М. Татарко, Міннеаполіс	2.00
Д. Яремко, Кензас Сіті	2.00
П. Дяк, Елизабет	2.00
В. Туніцький, Філядельфія	2.00
М. Ківаська, Рутерфорд	2.00
І. Баранецький, Квінс	2.00
Г. Голубець, Парма	2.00

Д-р Ю. Лисяк, Торонто	2.00
М. Еліїв, Ню Йорк	2.00
С. Квасюк, Гемден	2.00
о. І. Покотиленко, Шикаго	2.00
Р. Панчук, Шикаго	2.00
Е. Коляцковський, Монтреал	2.00
М. Бідюк, Дітройт	2.00
П. Никифорчин, Ґарфілд	2.00
В. Ремптер, Ірвінґтон	2.00
О. Фединський, Клівленд	2.00
Ф. Семка, Альмелонд	2.00
Я. Кулинич, Ню Йорк	2.00
Т. Процик, Балтімор	2.00
М. Школяр, Ню Йорк	2.00
Г. Закорченний, Лінден	2.00
І. Гідей, Ню Йорк	2.00
В. Притула, Бінґемптон	1.54
О. Венке, Ірвінґтон	1.00
М. Лопушанський, Дітройт	1.00
О. Марцінюк, Парма	1.00
І. Гнідь, Мільстон	1.00
А. Трусяк, Шикаго	1.00
М. Тимець, Овк Лавн	1.00
К. Яремко, Клівленд	1.00
А. Когут, Йонґставн	1.00
М. Кізима, Ню Йорк	1.00
Н. Гоїк, Петерсон	1.00
В. Пешок, Сеймор	1.00
С. Скоревич, Ню Йорк	1.00
В. Демко, Шикаго	1.00
М. Наливайко, Шикаго	1.00
І. Модровський, Ірвінґтон	1.00
Д. Деменко, Мт. Вернон	1.00
П. Галюк, Дітройт	1.00
В. Герич, Лонґ Біч	1.00
В. Шостак, Ню Йорк	1.00
М. Бодляк, С. Арендж	1.00
В. Маєвський, Вашингтон	1.00
І. Водошняк, Шикаго	1.00
М. Кириленко, Дункірк	1.00
А. Грушик, Дітройт	1.00
М. Чолій, Нюарк	1.00
Л. Ратич, Едісон	1.00
М. Сакалош, С. Бенд	1.00
М. Гумен, Джерзі Сіті	1.00
С. Ґерун, Ню Йорк	1.00
І. Сеник, Шикаго	1.00
Н. Гаврон, Шикаго	1.00
В. Пігут, Шикаго	1.00
М. Пушкар, Ню Гейвен	1.00
Н. Люлюк, Шикаго	1.00
Г. Мрикало, Скрентон	1.00
М. Мацук, Поттсвіл	1.00
Н. Бурий, Філядельфія	1.00
І. Дзівак, Філядельфія	1.00
Ф. Стасів, Ютіка	1.00
А. Маланчук, Ню Гейвен	1.00
І. Бандура, Бруклин	1.00
А. Федак, Торонто	1.00
М. Лащенко Шикаго	100
Е. Горнофлюк, Монтреал	1.00
В. Дозорський, Ірі	1.00
О. Маруненко, Бетлегем	1.00
Л. Шишка, Монтреал	1.00
А. Кулинич, Йонкерс	1.00
В. Дупіряк, Філядельфія	1.00
М. Голубець, Елізабет	1.00
П. Костечко, Йонкерс	1.00
В. Рефцьо, Міннеаполіс	1.00
М. Чухрай, Клівленд	1.00
І. Турчиняк, Братфорд	1.00
І. Іваницький, Кентон	1.00

Увага! Використайте **Увага!**

це оголошення! Ним заробите суму понад **$250.00 — лише замовляйте!**

ВЕЛИКИЙ ВЕСНЯНИЙ ВИПРОДАЖ!

(ВАЖНИЙ від 1. 3. до 30. 6. 1963 р.)

УМОВИ ВИПРОДАЖУ КНИЖОК:

а) Треба закупити відразу на суму $5.00 або більше;
б) Хто закупить відразу на суму понад $20.00 той одержить ДАРОМ кольоровий портретик Шевченка та ще й цінну книжку;
в) Ціни подані виключно в долярах ЗДА, тому треба разом із замовленням переслати поштовий Моні Ордер в американських долярах!

СПИСОК ч. 1.

1. Спогади — мемуаристика:

		Ціна	Лиш
1.	Андрієвський: З минулого, том І-й (продається вперше), дві частини: Рік на Полтавщині (просимо тих, що мають другий том, конечно собі доповнити, поки є!). Ціна за оба чч.		$3.00
•	" З минулого, том 2-ий, теж дві книжки	$4.00	2.00
*2.	Вескид: На згарищах Закірзоння	2.00	1.00
3.	Горліс-Горський: Холодний Яр, 2 великі томи		5.00
*4.	Дорошенко: Мої спогади про давнє минуле	2.00	1.00
•5.	Загачевський: Спогади фронтовика (дивіз.)	2.00	1.00
*6.	Клен: Спогади про неоклясиків (цінне)	1.00	.50
*7.	Мірчук: В німецьких млинах смерти	2.00	1.00
•8.	Приходько: Під сонцем Поділля	2.00	1.00
9.	Чарторийський: Від Сяну по Крим, з мапами	2.00	1.00
10.	Таборенко: Панцирний поїзд „Стрілець"	.75	.40
11.	Шкрумеляк: Поїзд мерців (Визв. Змагання)		1.00
12.	Хрін: Зимою в бункрі (спогад)	2.00	1.00
13.	" Крізь сміх заліза (спогад)	2.00	1.00
14.	" Спогади чотового УПА	2.00	1.00

2. Наукові праці, розвідки і ін.:

		Ціна	Лиш
15.	Барвінський: Всесвітня Історія (Новітні часи, ч. 2)	2.00	1.00
16.	Барка: Хліборобський Орфей - Клярнетизм	2.00	1.00
16.	Барка: Хліборобський Орфей, клярнетизм	2.00	1.00
17.	Віда: Союз Мазепи з Карлом XII	1.00	.50
18.	Бочковський: Наука про націю і ін.	1.00	.50
19.	Будзиновський: Ішли діди на муки, істор.	1.00	.50
20.	Возняк: Початки Укр. Театру (комедії)	2.00	1.00
21.	Вігоринський: Ірасема (життя в Бразилії)	2.50	1.25
22.	Геркен-Русова: Героїчний Театр	.50	.25
23.	Дорошенко: Просвіта, її історія	1.75	.85
24.	Ємець: Кобза та Кобзарі, ілюстр.	1.50	.75
25.	Зінько: Рідна Школа в Бразилії	3.00	1.50
26.	Крипякевич: Ілюстрована Історія України	2.00	1.00
*27.	" Богдан Хмельницький у Галичині		.50
28.	— Історія України (Княжа доба)	.75	.50
29.	— Історія України (Козаччина)	1.50	.75
30.	— Історія України (В неволі)	1.50	.75
31.	— Історія Московщини, ст. 128	1.00	.50
32.	Косаренко: Московський Сфінкс (в оправі)	6.00	3.00
33.	Костомарів: Книга Битія Укр. Народу	.50	.25
34.	д-р Липа: Розподіл Росії (з мапами)	1.50	.75
35.	" Призначення України (з мапами)	2.00	1.00
36.	д-р Лужницький: Християнська Катол. Етика	1.50	.75
37.	Мазепа Гетьман: Писання - Листування	.60	.30
38.	д-р Микитин: Штука Життя (бон-тон, в опр.)	1.00	.50
39.	д-р Мірчук: Акт відновлення Укр. Держави	1.00	.50
•40.	— На вічну ганьбу Польщі (є лиш пару)		4.00
*41.	д-р Мірчук: Степан Бандера (розвідка		2.00
42.	Осмомисл: Польща і Україна (з мапою)	.75	.50
43.	Пачовський: Срібна Земля (з мапою)	1.00	.50
•44.	Петрів: За душу дитини	.50	.25
45.	УГВР: Проєкт генерал. штабів (з мапами)	2.00	1.00
46.	УГВР: Топографія (з мап. і рис.)	2.00	1.00
47.	Степанівна: Сучасний Львів (з мапами)	1.50	.75
48.	Степовий: Наші Звичаї (дві книжки)		.50
•49.	д-р Сидор: Шлях до Городельської Унії	3.00	1.50
•50.	Томашівський: Хмельниччина в Галичині		.35
51.	Франко, Петро: Підручник шведської руханки	3.50	1.75
•52.	проф. Шульга: Люрд, історія чудес	1.50	.75
53.	Щербаківський: Формація української нації	1.50	.75
•54.	Ярославин: Визвольна боротьба укр. народу	3.00	1.50
55.	д-р Велеґай: Домашній лікар	2.00	1.00
56.	д-р Липа: Ліки під ногами (Зела) ілюстр.	2.00	1.00
57.	Велигорський: Наші лічничі рослини, іл.	2.00	1.00
58.	Рудницький: Українська справа - економія	2.00	1.00

3. Великі історично - виховні повісті

		Ціна	Лиш
59.	Будзиновський: Пригоди запорожців	2.00	1.00
60.	" Під одну булаву	1.50	.75
61.	" Волю бути козачкою (чудове)		1.00
62.	Загірна (Грінченко): Тиміш Хмельниченко	2.00	1.00
63.	" Гетьман П. Сагайдачний	2.00	1.00
64.	Кащенко: З Дніпра на Дунай	1.00	.50
65.	" На руїнах Січі	.25	.15
66.	Лепкий: Сотниківна, ілюстр.	2.00	1.00
67.	" Крутіж, ілюстр.	2.00	1.00
68.	" Каяла, ілюстр.	1.00	.50
69.	Маковей: Ярошенко (чудове)	3.00	1.50
70.	Назарук: Князь Ярослав Осмомисл, 2 част.	4.50	2.00
•71.	" Роксоляна (є лиш пару)		3.00
72.	Наріжний: Бурсак, 2 великі томи	5.00	2.50
73.	Опільський: Іду на вас!	1.75	.85
74.	" Вовкулака, ілюстр. пов.	1.50	.75
75.	Ордівський: Багряний хрест	1.50	.75
*76.	Поліщук: Отаман Зелений (повне)	2.00	1.00
77.	Стороженко: Марко проклятий	1.50	.75
*78.	Турянський: Поза межами болю	2.00	1.00
79.	Ценевич: Злощасний самоцвіт (чудове)	2.00	1.00
80.	Чайковський: За сестрою	1.25	.65
81.	" Віддячився, велика пов.	2.00	1.00
82.	" З татарської неволі, і ін.		.75
83.	" Козацька помста		.75
•84.	" Олексій Корнієнко (3 великі томи)		4.00
85.	" Перед зривом, нове видання		1.00

4. Захоплюючі наукові повісті:

		Ціна	Лиш
86.	Бохенський: Тайна червоного посольства	1.50	.75
87.	Верн: Подорож до місяця	1.00	.50
88.	" Незвичайні пригоди Сандорфа (2 т.)	3.00	1.50
89.	Волес: Бен-Гур (про Христа)	2.25	1.00
90.	Гаґґард: Беніта, вел. роман	1.50	.75
91.	Гоголь: Тарас Бульба, ілюстр.	2.00	1.00
•92.	Гжицький: Чорне озеро, 2 вел. томи		2.00
93.	Де-фо: Робінзон Крузо, ілюстр.	1.50	.75
94.	Достоєвський: Вина і кара, 2 вел. томи	3.00	1.50
95.	Крук: Дурні діти (з підпілля)	1.50	.75
96.	Курилів: Прокляін матері	1.00	.50
97.	Ломацький: Верховино, світку наш, ілюстр.	3.00	1.50
98.	" Країна чарів і краси (гуцули)	3.00	1.50
99.	" Гомін гуцульської давнини, іл.	3.75	1.90
100.	о. Мацелюх: Тернистий шлях, ілюстр.	1.00	.50
101.	Май, Карло: Проклятий, ілюстр.	.60	.30
102.	Мілер: Молодість славних людей	3.00	1.50
•103.	Мак, Ольга: Бог вогню (3 вел. томи)		5.00
104.	Степовий: Зв'язкова віра	1.00	.50
105.	Франко, Іван: Захар Беркут, ілюстр.		2.00
106.	" П'ять оповідань, для всіх	1.00	.50
107.	" Чотири оповідання	.25	.15
108.	Буженко: Пустинник на Зеленому Клині	2.00	1.00
109.	Чайковський: Олюнька, вел. повість	3.50	1.75
110.	Чернява: На Сході — ми (майбутнє)	1.50	.75
111.	Шкрумеляк: Чета Крилатих (чудове)	2.00	1.00
112.	Кервуд: З тавром убийника (чудове)	2.00	1.00
*113.	Маковей: Залісся (чудове)	2.00	1.00

5. Українські клясики й різні оповідання:

		Ціна	Лиш
114.	Вовчок: Маруся, повість	2.00	1.00
115.	" Інститутка, ілюстр.	1.00	.50
116.	" Дев'ять братів і 10-та сестра Галя		.85
117.	Квітка, Осн.: Вибрані Твори (Маруся)	2.00	1.00
118.	Коцюбинський: Ялинка, ілюстр.	.25	.15
119.	Мирний: Хіба ревуть воли, як ясла повні	3.00	1.50
120.	Кобилянська: Меляхолійний валець		.50
121.	" Вовчиха (нове)		1.00
122.	Стороженко: Матусине благословення	.25	.15
123.	Стефаник: Твори, повне видання	5.00	2.50
124.	Свидницький: Люборацькі (дуже цінне)	3.00	1.50
125.	Українка, Леся: Біда навчить	.25	.15

6. Поетичні твори:

		Ціна	Лиш
•126.	Барка: Океан, велика збірка	3.00	1.50
*127.	Котляревський: Енеїда	2.00	1.00
•128.	Куліш: Псалтир, на укр. мові	1.50	.75
129.	Лубська: Колосся шелестить	.50	.25
130.	Мосендз: Волинський рік, вел. поема	1.00	.50
131.	Полтава: Балляди, з 1954	.75	.40
•132.	Чарторийський: Інтер Арма, збірка	.50	.25
133.	Франко: Іван Вишенський (ілюстроване)	1.00	.50
134.	" Абу Касимові капці, ілюстр.	1.50	.75
135.	Шевченко: Кобзар (1860-1960), брошур.	3.00	1.50
	в твердій полот. оправі		3.00
136.	— Ді Кобзар ов Юкрейн, ілюстрейтед	2.00	1.00
137.	Шашкевич: Русалка Дністрова, в люксусовій оправі, нове		1.50
138.	Руданський: Співомовки	1.00	.50

7. Цінне, практичного вжитку:

		Ціна	Лиш
•139.	— Як писати листи? (укр. і англ. мов.)		1.50
140.	— Українсько - англ. кухарка, 738 приписів	2.00	1.00
141.	Григорєв: Збірник укр. нар. танців	2.00	1.00
142.	— Як стати громадянином ЗДА, на 2-х мовах		.25
143.	Заклинська: Космет. підр. для пань	2.00	1.00
144.	— Декламації на різні нагоди		1.00
145.	Радимо: 3 книжки, а це: Ліки під ногами; Домашній лікар та Наші лічничі рослини, та ще до того пачку Стокровці		5.00
145a.	— Консервування м'яса, овочів, ярин		1.00

8. Гумор, Розвага, Наука

		Ціна	Лиш
146.	Вишня: Вишневі усмішки Кримські		1.50
147.	Вільшенко: Дивні подорожі і пригоди пана Язона Чваньківського гербу Качка, іл.	2.00	1.00
148.	Загул, Дмитро: Пригоди барона, перекл.	2.00	1.00
149.	Личаківський: Любовна історія	.75	.35
150.	Ломачка (Осмачка): Любов до ближнього	2.00	1.00
•151.	Лисняк: Останній полк, сатири	.60	.30
152.	— 664 Найкращі загадки і розгадки	1.00	.50
153.	— Новий сонник, з нумерами		1.00
154.	— Зорі і людська вдача		.25
155.	— Мудрости Соломона (ворожба)		.25
156.	Вільшенко: Мандрівки мишки гризикнижки по Львові, дуже цінне, поучне, ілюстр.	2.00	1.00
157.	— Страшний монах Распутін, ілюстр.		.50
158.	Драгоманів, М.: Оповідання про заздрих богів		.35

9. Різне

		Ціна	Лиш
159.	Саластин: Англо української словник, з вимовою, шитий, без оправи, 900 сторінок		1.50
160.	Релігійні образи: Мати Божа Неустаючої Помочі, Св. Миколай, Св. Юрій, Св. Михаїл, Тайна Вечеря, Сошествіє Св. Духа, Христос на Оливній Горі, Роп'яття, Мати Божа з Дитятком, Ісус Христос - Панкрат, Св. Володимир, Св. Кн. Ольга, усіх 12 образів великої краси і вартости в поліхромі, всі 14 x 17 інчів, кожний образ	2.00	1.00
161.	— Біблія, повна в оправі		5.00
162.	— Великий герб України, соборний, в кол.		1.00
163.	— Синьо - жовтий тризуб України	1.00	.50
164.	Образи: В'їзд Хмеля до Києва (7 x 10)		.35
165.	— Симон Петлюра (24 x 18 інч.)	2.50	1.00
166.	— Тарас Шевченко (14 x 19)	1.50	.75
167.	— Гетьман Іван Мазепа (14 x 19)	1.50	.75
168.	— Богун під Берестечком (14 x 19), кольор.	2.00	1.00
169.	— Ген. Тарас Чупринка, кольор.	1.00	.50
170.	— Визначні сини України		.50
171.	— Митр. Андрей Шептицький		.25
172.	Белеґай: Чи мертві живуть? або Розмова з духами, ілюстр., дуже цікаве		2.00
174.	Коваль: Злочин Москви у Вінниці, ілюстр.		.20
175.	" Не дискутувати а викривати комуну		.20
176.	— Бджоли і як коло них ходити? підручник		1.00
177.	— Мапа Галичини, докладна, Всі села!		1.00
178.	— Мапа Тернопільщини, Збаражчини	1.00	.50
179.	— Мапа Львівщини; Сокаля, Радехівщини; Жовківщини, військова, кольор.		2.00
180.	— Мапа Перемищини; Сяніччини; Прашівщини; Лежайська і Риманівщини, вій., кол.		2.00
181.	— Мапа Самбірщини; Яворова, Городка; Любачева, Томашева; Угнова, військ., кол.		2.00
182.	— Мапа Станиславівщини; Долини; Делятина; Калуша; Стрия; Жидачева; Ходорівщини; Рогатинщини		2.00
183.	— Мапа Коломийщини; Городенки; Бережан; Підгайців; Теребовлі; Чортківщини, вій. кол.		2.00
184.	— Лист Божий, може кожний прочитати		.35
185.	— Апостоли і Євангелії, на неділі і свята цілого року (затв. церк. властями)		2.00
186.	— Сурма, орган УВО, 2 числа з 1927 р., оба		.50
187.	Луцик: Вифлеємська Ніч, з партитурою	1.00	.50
188.	" Вертеп, дуже цінне	1.00	.50
189.	Павлусевич: Свят - Вечір	1.00	.50
190.	Майно: Гордість, на 1-у дію на Різдво		.20
191.	Хронович: Гостина св. Миколая		.20
192.	Марусин: Святомиколаївські вечеринки		.20
193.	— Три Святомиколаївські вистави	1.00	.50
194.	— Перша кривда, на свято Шевченка, 1 дія		.20
195.	Коломиєць: Тарасів день, 1 дія з нотами		.35
196.	Шостак: День Матері, 1 дія з нотами		.35
197.	Лужницький: Ой Морозе, Морозенку, 3 дії	1.00	.50
198.	Васильченко: На першій гулі, ком. на 1 дію		.40
199.	Шугаєвський: Дід Мороз, на 3 дії, чудове		.50
•200.	Юкрейнієн Істер Еґґс Дезайн, англ. мовою		.25
201.	Матвійчук: Перша Читанка (Буквар), нове	1.50	.75
202.	" Друга Читанка (для 2-ої кляси), нове	2.00	.95
203.	— Контурова мапа України, для шкіл	.25	.15
204.	— Аритметика (Рахунки), для 1-ої кл., іл.		.25

10. Співанники - Музичні твори

		Ціна	Лиш
205.	Гайворонський: Співаник для дітей, 72 пісні	1.50	.75
206.	" Думка, на скрипку і фортепіян	.25	.15
207.	" Українські нар. пісні, на скрипку	1.50	.75
208.	Гнатишин: Рідна пісня, на форт., гарм. і ґіт.	1.50	.75
209.	Левицький: Де ти бродиш моя доле, скрипка	1.50	.75
210.	" Лента за лентою, на банд. і форт.	2.00	.95
211.	Лисенко: Гетьмани; Ой Дніпре; Минули Літа	1.50	.75
212.	Біликовський: Гамалія, хор і форт.	1.50	.75
213.	Шевченко-Фільц: Вітре Буйний, тріо і форт.	.40	.20
214.	Дремлюга: Пісня про Київ, на гарм.	.40	.20
215.	Батюк: Добрий вечір матусю, хор і форт.	.40	.20
216.	Олесь: В проваллях, голос і форт.	.40	.20
217.	Давидовський: На чужині, міш. хори	.40	.20
218.	Гайдай: Ой див Ладо, веснянки, міш. хор	.50	.25
219.	Кудрик: Вперед! Маршові пісні, на муж. хор	1.00	.50
220.	Княжбрід: Гаївки, текст і ноти	1.00	.50
221.	" 4 гаївки, на акорд. і форт.		1.00
222.	Січинський: 24 коляди, на форт.	2.00	1.00
223.	Курцеба: Свята гостина, ноти - парт.	.40	.20
224.	Безкоровайний: Козаченьку, куди йдеш, скр.	.40	.20
225.	" Спомини з гір, скрип. і мандоліна	.40	.20
226.	Людкевич: Баркароля, твір на форт.	1.00	.50
227.	Ніщинський: Закувала та сива зозуля, форт.	.40	.20
228.	Залеський: Теорія музичного знання	1.00	.50
229.	Вахнянин: На Шевченкові роковини, цінне	1.50	.75
230.	— Запрягайте хлопці коні, марш і форт.		.20
231.	Залеський: Крути, муж. хор		.20
232.	Майборода: Рідна мати моя (Рушничок)	.50	.25
233.	Леонтович: Щедрик; Дударик, дві пісні	.40	.20
234.	Шевч.-Січин.: У гаю, гаю, гол. і форт.	.40	.20
235.	о. Попович: Служба Божа за померлих, на чол. хор з Панах. і піснями	4.00	2.00
236.	Турковський: Ой верше мій верше, збірник лемк. пісень на акорд., голос і форт., ч. 1	2.25	1.00
237.	" Альбом ч. 2, Лемківських танців, скр.		1.00

11. Книжки для дітей і молоді:

		Ціна	Лиш
238.	— Абетка, для дітей, кольор.	.60	.30
239.	— Весела праця, нар. казка, кол.	.25	.15
240.	— Омелькова сім'я, народ. казка, кол.	.25	.15
241.	— Коза-Дереза, нар. казка, б. ілюстр.	.35	.15
242.	— Лисичка; Котик; Півник, ілюстр.	.30	.15
243.	— Мати - Коза, нар. казка, іл.	.30	.15
244.	— Дідова дочка, нар. казка, іл.	.25	.15
245.	— Отче наш, в образках	.25	.15
246.	— Рідна хатка, збірничок, іл.	.25	.15
247.	— Рись - мати; Брат і сестра	.35	.15
248.	— Писанка, ілюстр. збірничок	.35	.15
249.	— Алі Баба і 40 розбійників		.35
250.	— Івасик - Телесик, ілюстр.	.25	.15
251.	— Івасик - Дурник, ілюстр.	.25	.15
252.	— Дідова ріпка, ілюстр.	.35	.15
253.	— Чотири казки, дітям	.35	.15
254.	Українка: Біда навчить	.25	.15
255.	— Лисичка і журавель, ілюстр.	.35	.15
256.	Магир: Пригоди лінивого котика		.35
257.	— Українські народні казки	.35	.15
258.	Рудченко: Збір укр. народних казок	1.50	.75
259.	Забіла: Зайчатко і їжак, іл.	.35	.15
260.	Андерсен: Принцеса на Горошині	.35	.15
261.	Грімм: Червона шапочка й інші	.35	.15
262.	Шкрумеляк: Юрза — Мурза, ілюстр.	.50	.25
263.	Доля: Золота рибка, ілюстр.	.50	.25
264.	Буш: Співомовки, веселі оповідання	.75	.35
265.	" Максим і Марко, вес оповідання	.75	.35
266.	Вільшенко: Швець Копитко, іл.	.50	.25
267.	" Чорнокнижник з Чорногори	.75	.35
268.	" Мандрівка по Львові, чудове!		1.00
269.	Чарторийський: Ліля і Славко	.50	.25
270.	" Бурчик, Нявчик, Гавчик!	.50	.25
271.	" Що читати нашим дітям?	.35	.15
272.	Матвієнко: Лісові пригоди, іл.	.35	.15
273.	Глібів: Байки, ілюстр.	1.00	.50
*274.	Радзикевич: Прилетіла зима біла	1.00	.50
275.	Віра Вовк: Казки		.40
276.	Фільгеленес: За Вітчину, іл.	.60	.30
277.	Завадович: Зимові царівни, іл.	.60	.30
278.	Коцюбинський: Ялинка, іл.	.25	.15
279.	Короленко: Запорозький скарб	.35	.15
280.	Грінченко: Олеся, ілюстроване	.35	.15
281.	Лепкий: Казка про Ксеню і 12 місяців	.75	.40
282.	" Каяла, ілюстр. оповідання	1.00	.50
283.	Франко: Абу Касимові капці, ілюстр.	1.50	.75
*284.	" П'ять оповідань, для всіх!	1.00	.50
285.	Третяк: Покотигорошок, повне!	.75	.35
286.	Прописи (каліграфія дітям)	.35	.15
287.	Полтава: Вартові, ілюстр. казка	.50	.25
288.	— Як Юрко подорожував на Дніпро	1.50	.75
289.	Лотоцький: Руслан і Либедь, легенда	.75	.40
290.	" На світанку, друга легенда	.75	.40
291.	" Хрест над Дніпром, третя легенда	.75	.40
292.	" Пригоди Езопа, ілюстр.	.50	.25
293.	Вільгельм Тель, ілюстр.	.60	.30
294.	" Ведмедівська попівна, ілюстр.	.50	.25
295.	" Пастушок з Назарету, чудове!	.75	.40
296.	" Кирило Кожум'яка, ілюстр.	.75	.35
297.	Маковей: Пригоди горобчика, ілюстр.	.50	.25
298.	Коковський: Слідами предків!, ілюстр.	.50	.25
299.	Тумрій: Козацька дитина, ілюстр.	.50	.25
300.	Хронович: Пригоди Лиса Панаса, ілюстр.	.50	.25
301.	Денисенко: Наша Січ - Мати!, ілюстр.	.35	.15
304.	Орловський: Давні люди і огонь умер — обі		.50
305.	Вовчок: Інститутка, ілюстроване	1.00	.50
306.	" Дев'ять братів і 10-та сестра	.60	.30
307.	Мінхгавз: Пригоди барана, ілюстр.	1.50	.75
308.	— Історія України — Княжа доба		.50
509.	— Історія України — (Козаччина)		.75
310.	— Історія України (В неволі)		.75
*311.	— Німецько- Український Словник, 376 ст.		2.50
*312.	Калинович: Укр. Німецький Словник		1.50
313.	Олесь: З журбою радість обнялась!	1.50	.75
314.	" Чужиною (поки засіб стане)	1.00	.50
315.	" На зелених горах!		.25
316.	" Поезії, збірка поезій	1.50	.75
317.	Карпатський: Пізнайте правду! (про Закарпаття — латинкою)		.15
318.	— Правда про Польщу, про нищення православних церков з іл. — по-англійськи		.25
319.	Ген. Капустянський: Військове знання		.15
320.	о Чаплинський: Про подружжя (правила кат. церковного права), дуже цінне!		.20
321.	проф. Чубатий: Митрополит А. Шептицький		.15
322.	Самовидець: Про Гетьмана Скоропадського		.10
323.	Скритий: Пісні щирої любови		.25
324.	Сціборський: Юкрейне енд Рашия (по-анг.)		.50

Зірка (*) означає, що ці назви на ВИЧЕРПАННІ.

Для старшої віком молоді надаються всі інші, повище подані видання! КУПУЙТЕ ЇХ!

Замовлення полагоджуємо негайно за порядком надісланих замовлень; хто скорше замовить — скорше і певніше їх одержить! Шліть заразом поштові „Моні ордерс", на адресу:

HOWERLA
41 E. 7th STREET — NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GR 5-0193

• РОЗШУКИ •

Катерина ПРИСТАНСЬКА пошукує ЄВКУ ХЛУХ, зі села Павлова, яка має перебувати в околиці Ню Йорку. — Хто знав би дещо про неї, або вона сама, прошу подати її адресу на мою адресу по-мужові:
Katherine MOROZOWSKA
Route 1
Roseville, Ohio

Українська Православна Парафія св. Вознесіння в ПАССЕЙКУ, Н. Дж., яка начислює більше 500 членства пошукує
ДЯКО-ДИРИГЕНТА
зі знанням Галицько-Київських напівів. Платня після умови. — Голоситися на адресу:
HOLY ASCENSION U.O.CHURCH
47 Hope Avenue
Passaic, N. J.

Посмертні згадки

Андрій СИДОР — член Відділу 73 УНСоюзу в Провіденс, Р. Ай., помер в дні 30-го січня 1963 року. Покійний народився 1886 р., в селі Вербові, пов. Бережани, Зах. Україна. Покійний був членом Відділу впродовж 45 років. Полишив у смутку дружину Анну, дві дочки: Марію, Ольгу, 2 зятів, 7 внуків, 11 правнуків. На Україні полишив 3 сестри та одного брата. Похорон відбувся 4-го лютого ц. р., з церкви св. Тереси в Кренстон, Р. Ай. Покійного поховано на цвинтарі св. Анни в Кренстоні, Р. Ай., при участі Родини, Приятелів та Членів Відділу. — Вічна Йому Пам'ять!
Д. Василик, секр.

Микола БІЛИК — член 179 Відділу УНСоюзу в St. Louis, Mo. помер в дні 16-го січня 1963 року, на 81-му році життя. Покійний народився в селі Пруси, пов. Самбір. До УНСоюзу вступив 1923 р. Полишив у смутку дружину Галину, трьох синів: Петра, Михайла і Юрія, дочку Марію і брата Павла. Похорон відбувся 19-го січня ц. р. — Вічна Йому Пам'ять!
Управа

Вікторія КУЗЬМА — довголітня членка Т-ва „Січ", Відд. 170 УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н. Дж., упокоїлася в Бозі дня 14-го лютого 1963 р. Покійна походила зі с. Ялина, пов. Сянок, Зах. Україна. Полишила у смутку 2 синів: Володимира й Павла, дочки: Гелен, Анну і Софію та 5 внуків. Похорон відбувся в понеділок, 18-го лютого ц. р., з пох. заведення І. Ковальчика до української кат. церкви св. ап. Петра й Павла, а опісля на цвинтар св. Хреста в Н. Арлінґтоні, Н. Дж. — Вічна Їй Пам'ять!
І. Грабар, секр.

ТАРЗАН, ч. 4992. Перед одружінням...

Вранці в'язні відкрили в'язничні двері і обережно приєдналися до своєї котячої ескорти.

Леопарди негайно почали діяти і змушували їх іти в напрямку до храму.

Незабаром вони ввійшли до дуже гарної кімнати, заповненої вже членами „весільної партії" ... в тому і нещасливими майбутніми жінками!